

УДК 378.22:[378.013:001.8](100)
DOI: 10.24144/2524-0609.2023.52.24-28

Башкір Ольга Іванівна

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
м.Харків, Україна
olga.bashkir@hnpu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0001-5237-9778>

Боярська-Хоменко Анна Володимирівна

доктор педагогічних наук, доцент
завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
м.Харків, Україна
anna.bojarskahaomenko@hnpu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0002-3535-5974>

Осова Ольга Олексіївна

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри іноземної філології
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, м.Харків,
Україна
osova.olga@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0001-7316-1196>

МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ: ДОСВІД ІНОЗЕМНИХ КРАЇН

Анотація. Підготовка магістрів у XXI сторіччі є затребуваною через прогресивність розвитку суспільства та національної економіки тої чи тої країни. З другого боку, стрімкий адаптаційний розвиток соціуму, зумовлений пандемією та військовими конфліктами в Україні, вимагає перегляду підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, гнучкості освітніх програм, високого рівня професіоналізму викладачів та чіткого розуміння самими студентами власних потреб та запитів на освіту. Звернення до зарубіжного досвіду підготовки магістрів сприяє означенням вище викликає. Метою статті є узагальнення методології підготовки магістрів різних спеціальностей передових країн світу. Для досягнення мети дослідження було використано такі науково-педагогічні методи: системно-аналітичний, контекстуальний, компаративістський. У статті зазначено, що важливим у роботі з магістрами в закладах вищої освіти зарубіжних країн є особистість викладача. Процес викладання у виші охоплює три сфери діяльності: наукову, професійну та комплексну, що зумовлює використання освітянами оптимально ефективних методів (кейс-методи, кластери, перформенс-тести, ведення навчальних щоденників, організація групових проєктів тощо) та форм (співтворчості та співміркування) навчання. Розроблення освітніх програм підготовки магістрів забезпечує підготовку магістрів за окремими навчальними дисциплінами, запровадження інтенсивних курсів, випробувальних термінів чи стажувань, інтегративних міждисциплінарних курсів, обов'язкову академічну мобільність. Цінним при вступі до магістратури є власний практичний досвід здобувача освіти, навички генерування та втілення в практику роботи передових ідей, здійснення науково-дослідницької роботи.

Ключові слова: підготовка, освіта, методологія, магістр, зарубіжжя.

Актуальність дослідження. Питання підготовки здобувачів вищої освіти завжди хвилювали науковців і практиків сфери освіти з метою підняття економіки, соціальної культури країни та світу в цілому. В умовах пандемії та воєнного стану в Україні цінність питання підготовки магістрів постало особливо гостро, адже саме перед магістрами відкриваються освітні та наукові горизонти світової спільноти в різних сферах. Завданням вишів країни під час підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти є мотивація студентів до навчання, формування в них усвідомлення за відповідальність представлення своєї країни на міжнародному рівні.

Звернення до світової практики підготовки магістрів є прогресивним через прийняття кращих здобутків теорії, практики та методології передових країн з питань організації підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти в цілому, національних особливостей їхньої підготовки, етапів, принципів, форм та методів зокрема. Імплементация кращих зразків підготовки сприяє вдосконаленню системи вищої освіти України, зокрема формування конкурентоспроможного фахівця, який здатен до відкритості в спілкуванні, володіє гнучкими навичками комунікації на між-

народному рівні, вміє достойно представляти країну, популяризувати її наукові здобутки та активно включатися як у професійну, так і в громадську роботу обраної сфери діяльності та фаху.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, невирішеної раніше частини загальної проблеми. Якість підготовки магістрів залежить від багатьох чинників: це і рівень підготовки професорсько-викладацького складу кафедр закладів вищої освіти, і матеріально-технічне оснащення та нормативно-правове забезпечення конкретних ЗВО, професійна майстерність викладачів, їхнє прагнення використовувати ефективні та інноваційні форми й методи організації навчання. Звичайно, ці питання не залишаються осторонь дослідників. Зокрема, професійною підготовкою магістрів займаються Т. Логвиненко [1], О. Проценко [2], Р. Шаран [3], Jing Xiaowen [4] та ін.; питання методології організації освітнього процесу в закладі вищої освіти піднімаються О. Башкір [5; 6], Г. Князь, В. Панченко, Т. Собченко [7], Т. Коржинськоюта [8] ін.

Однак поза увагою дослідників залишилося питання узагальнення досвіду освітніх систем підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня

вищої освіти з метою виявлення цінних для України особливостей реалізації цілей освітніх програм підготовки магістрів.

Метою статті є узагальнення методології підготовки магістрів різних спеціальностей передових країн світу.

Для досягнення мети дослідження було використано такі науково-педагогічні **методи**: *системно-аналітичні* (вивчення, аналіз та систематизація отриманих даних, ідей та фактів), *контекстуальний* (подання складників методології підготовки магістрів у провідних країнах світу), *компаративістський* (виявлення і порівняння головних характеристик методології підготовки магістрів з урахуванням специфіки України та загально-світових тенденцій).

Виклад основного матеріалу. Досвід магістерської підготовки у Великобританії передбачає наявність програм у галузі освіти за двома спеціальностями: магістр освіти та магістр науки. Ступінь магістра освіти зокрема отримують особи з різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, що мають дипломи про закінчення різних закладів освіти різних професій та спеціальностей, яких об'єднує прагнення розвинути освітню галузь.

Виразною ознакою магістратури у Великобританії є те, що потенційні абітурієнти повинні мати не лише вищу освіту, але й практичний досвід роботи в освітній сфері, зокрема викладачем, не менше шести років. На відміну від України, де до магістратури можна вступати за наявності закінчення першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійні програми магістерського рівня у Великобританії забезпечують результативність післядипломної освіти викладачів, сприяють їхньому професіоналізму у викладанні та науково-дослідницькій роботі. Окремі курси в межах однієї освітньо-професійної програми мають безпосереднє відношення до вищої школи, процесів викладання та навчання у вищій школі. В анотації до кожного з курсів обов'язково зазначається їхня цінність та практична значущість як для здобувача освіти, так і для викладача, чого немає в анотації до курсів програм в Україні. Процес викладання у вищій охоплює три сфери діяльності: наукову, професійну та комплексну, тому з метою забезпечення якості освіти та високого рівня результативності процесу навчання, викладачам варто використовувати відповідну систему оптимально ефективних методів та форм навчання, зокрема інноваційних технологій, оволодівати творчим підходом у навчанні та викладанні, дотримуючись єдності педагогічної теорії, наукових досліджень та власного педагогічного досвіду. Крім того, викладач має володіти навичками самостійного наукового пошуку, генерувати та втілювати в практику власні передові ідеї.

Професійна підготовка майбутнього викладача передбачає розроблення навчальних курсів залежно від досвіду викладання; підготовку викладачів за окремими навчальними дисциплінами; запровадження інтенсивних курсів; випробувальний термін чи стажування; інтегративні міждисциплінарні курси. Програми підготовки викладачів включають застосування практичних досліджень чи дослідницьких проєктів у викладанні [2].

В американській системі вищої освіти ступінь магістра посідає проміжне місце між ступенем бакалавра й науковим ступенем доктора наук. Основними вимогами для зарахування на магістерський курс в США є наявність у кандидата ступеня бакалавра наук або мистецтв, стаж і місце роботи, характеристика, письмові рекомендації від одного чи двох попередніх викладачів, складання вступного іспиту.

Університетські навчальні програми підготовки магістрів якісно відрізняються від навчальних програм підготовки бакалаврів тим, що передбачають визначений обсяг самостійного дослідження (підготовка дисертації, рефератів, доповідей, експеримент з теми наукового дослідження) [3, с.530].

Завданням магістерських програм у США є підготовка молодих дослідників кар'єрного зростання у напрямках професійної та дослідницької діяльності. Науково-методологічній, теоретичній та загально-професійній підготовці надається особливого значення. Крім того, освітньо-професійні програми маю, так звану, установку на особистість з гнучкими навичками, зокрема соціальна мобільність, стратегічне планування вектору своєї професійної кар'єри. Магістерська підготовка у США побудована на принципах фундаментальності та системності, що сприяє забезпеченню міцності знань, високому рівню засвоєння матеріалу професійно-орієнтованих дисциплін, а також варіативності вивчення навчальних дисциплін, індивідуалізації навчання кожного здобувача освіти відповідно до його особистісної траєкторії розвитку.

Варто зазначити про спрямованість вищої школи США на зміну лекційних курсів. Сама форма організації навчання лекція орієнтована на співтворчість і співміркування лектора та здобувача освіти. Лекції-візуалізації, лекції-діалоги, лекції-дискусії наразі активно використовуються і в Україні. Особливо актуальним це стало під час організації дистанційного навчання, яке потребує активного включення студентів у хід заняття, обговорення актуальності та значущості, а особливо практичності матеріалу лекції.

Система вищої освіти скандинавських країн характеризується багатьма позитивними ознаками: високою якістю навчання, мінімальною платою за нього, можливістю отримувати стипендію, широким діапазоном навчальних програм, реальністю участі здобувачів освіти в процесі міжнародного академічного співробітництва та одержання диплому міжнародного визнання [1].

До прикладу, на педагогічному факультеті Гетеборзького університету в Швеції [9] підготовка магістрів набула нових вимог та якості підготовки. Зокрема програму з підготовки магістрів педагогіки вищої школи в університеті можуть вивчати як випускники бакалаврату (програма з педагогіки на кафедрі педагогіки та спеціальної педагогіки факультету педагогічних наук), так і випускники різних спеціальностей, зокрема і доктори філософії з метою покращити свою педагогічну компетентність. Навчання включає 60 дистанційних та заочних університетських кредитів, тобто два роки навчання. Курси, які повинні бути включені до ступеня магістра з педагогіки вищої освіти, включають педагогіку вищої освіти як наукову галузь знань, дидактичні перспективи навчання та викладання у вищій освіті, навчання та викладання в оцифрованому університеті та навчання та викладання в глобалізованому університеті. У рамках курсів учасники повинні мати можливість адаптувати завдання відповідно до своїх предметних областей і компетентностей. Курси проводяться англійською мовою. З одного боку, в університеті є співробітники, які викладають і досліджують лише англійською мовою, а з другого – очікується, що навчання за освітньою програмою зацікавить міжнародних абітурієнтів [10].

З огляду на предмет дослідження варто зазначити про вибіркової складних навчальних дисциплін під час підготовки магістрів у різних країнах світу. Так, освітня програма підготовки магістрів з німецької філології у Грузії увібрала у себе три комплекси

дисциплін.

1. Дисципліни предметних компетентностей

Основні аспекти німецької мови: Лінгвістика (лекції та семінари німецькою мовою); Стилїстика тексту (лекції та семінари німецькою мовою); Теорія німецькомовної літератури (Естетика прийому в Констанці, літературна школа і літературна герменевтика Ганса Роберта Яусса); Рецепція німецькомовної літератури в Грузії.

2. Обов'язкові предмети

Модуль «Німецьке мовознавство»: Фонетка/фонологія німецької мови (семінари німецькою мовою); Лінгвістичний аналіз тексту (німецькомовні текстові матеріали); Сучасні теорії синтаксису (німецькомовні текстові матеріали); Семантика (німецькомовні текстові матеріали); Лінгвістична прагматика (лекції та семінари німецькою мовою); Соціолінгвістика (німецькомовні текстові матеріали); Контрактивна лінгвістика (німецька/грузинська), Спеціальна термінологія та спеціальна лінгвістика тексту (лекції та семінари німецькою мовою).

Модуль «Німецьке літературознавство»: Важливі автори німецькомовної літератури (Томас Манн, Макс Фрїш); Німецькомовна література: міждисциплінарний контекст I (Німецькомовна література 20-го століття (Макс Вебер)); Німецькомовна література: міждисциплінарний контекст II (Усний переклад німецької мови, естетичних текстів і герменевтика концепції Ф. Шлейєрмахера, В. Дільтей, М. Хайдегера); Теорія німецькомовної літератури II (Методика німецькомовного літературознавства); Теорія німецькомовної літератури III (молодші літературні жанри: фарс, повість); Теорія німецькомовної літератури IV (Німецькомовний роман); Теорія німецькомовної літератури V (Історія німецькомовної драматургії); Теорія німецькомовної літератури VI (Німецькомовна поезія).

3. Вибіркові дисципліни

Модуль «Лінгвістика»: Словотвір, Семіотика (текстові матеріали німецькою мовою), Комп'ютерна лінгвістика, Функціональна та культурна диференціація граматики.

Модуль «Літературознавство»: Німецькомовна література: міждисциплінарний контекст III (Георг Зіммель, Освальд Шпенглер і німецька література 20 століття), Німецька медієвістика (Німецьке товариство і література німецького Середньовіччя – соціологічний метод в літературознавстві), Німецькомовна література: міждисциплінарний контекст IV (Німецькомовна література модерн і Фрїдріх Ніцше), Аналіз німецькомовного літературного тексту.

Факультативи для обох модулів: ТВА (техніки наукової роботи), Теорії та методи психолінгвістики в германському мовознавстві, Кіноаналіз німецькомовних фільмів у історико-культурній перспективі, Соціокультурні стереотипи в німецькомовних текстах (аспекти: німецька література, міграційний дискурс, ЗМІ), Функціональна граMATика німецької мови [12].

З огляду на методологію підготовки магістрів у Китайській народній республіці звернімося до досвіду університетів у Сичуанській Провінції, зокрема Північно-західного педагогічного університету [4]. Підготовка магістрів «витончених мистецтв» передбачає виховання «людей красою; унікальна функція «Mei Pei Yuan» демонструє основну концепцію розвитку освіти, «орієнтовану на людей». Так звана, «екологічна» модель реінтеграційної освіти ґрунтується на теоретичній основі освітньої екології та концепції екологічної навчальної програми. Концептуальна основа систематичного, скоординованого та сталого розвитку різних елементів системи освіти

сприяє кінцевій реалізації «всєбічного розвитку людини», тобто реалізація мети підготовки талантів майбутніх фахівців. Ключ до цієї основної мети полягає в інтеграції та симбіозі різних елементів освітньої системи, як в середині, так і поза нею. Цими елементами слугують як усталена теоретична база, так й інноваційні елементи різних реконструкцій.

Щодо підготовки магістрів у Польщі варто зазначити три типи магістерського ступеня: дослідницький, спеціалізований/просунутий, професійний/практичний. Підготовка магістрів у Польщі також має свою специфіку, хоч і тяжіє до кращих європейських зразків підготовки фахівців. Тривалість навчання в магістратурі становить 4 семестри. У закладах вищої освіти або у вищих школах магістри під час навчання мають можливість проявити себе різносторонньо: від розумових здібностей до креативу. Кожен заклад освіти створює унікальні освітні умови для своїх здобувачів: проведення різносторонніх заходів в освітніх кампусах вишів, налагодження тісної співпраці зі стейкхолдерами, використання в освітньому процесі новітніх методик викладання (тематичні дослідження, дебати, дискусії), форм організації навчання (майстер-класи, наукові клуби), сучасних інформаційних і дидактичних технологій (електронне навчання, кабінети кар'єри, семінари, участь у різноманітних проєктах, проходження практики за спеціальностями), організація стажування за кордоном, академічної мобільності тощо. Методи підготовки магістрів представлено на рисунку 1.

У більшості закладів вищої освіти Польщі створені, так звані, віртуальні університети, які надають швидкий доступ здобувачам освіти та викладачам до всіх освітніх інтернет-сервісів вишів (університетські системи навчального забезпечення, інтернет, електронне навчання). Для прикладу звернемося до досвіду підготовки магістрів у Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej [11]. На базі цього університету діють віртуальні кампуси бібліотеки, факультетів, кафедр, що дає змогу всім учасникам освітнього процесу якісно долучатися до всіх навчальних інтернет-сервісів (університетська система навчального забезпечення, інтернет, електронне навчання).

Університетська система навчального забезпечення (Uniwersytecki System Obsługi Studiów) надає інформацію про кожного окремо взятого здобувача освіти, зокрема про його оцінки, кредити, відвідування занять, анкетування, відомості про оплату за навчання та можливість спілкування з іншими студентами, які навчаються за однією і тією ж спеціалізацією, та викладачами; екзаменаційні сесії та стипендії, норми і правила. Документи із можливістю завантаження надає локальна мережа Інтранет (Intranet) – це електронна навчальна база, яка охоплює тематичні електронні публікації комплексних та мультимедійних матеріалів. Інноваційним і зручним у користуванні є ресурс Гмейл (Gmail), який дає змогу зберігати електронну поштову переписку до 10 гігабайт. Система електронного навчання Moodle дозволяє студентам брати участь у тренінгах, форумах та обмінюватися інформацією в групах. Також у закладі освіти існує автоматизована бібліотечна інформаційна система (КОНА), яка надсилає відомості про наявність книжки на електронну скриньку читача за попереднім його запитом [8].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, на підставі порівняння та зіставлення фактичного матеріалу з підготовки магістрів у закладах вищої освіти зарубіжних країн (організація підготовки магістрів у цілому, вивчення предметів за освітніми програмами, навчальні кампуси та біблі-

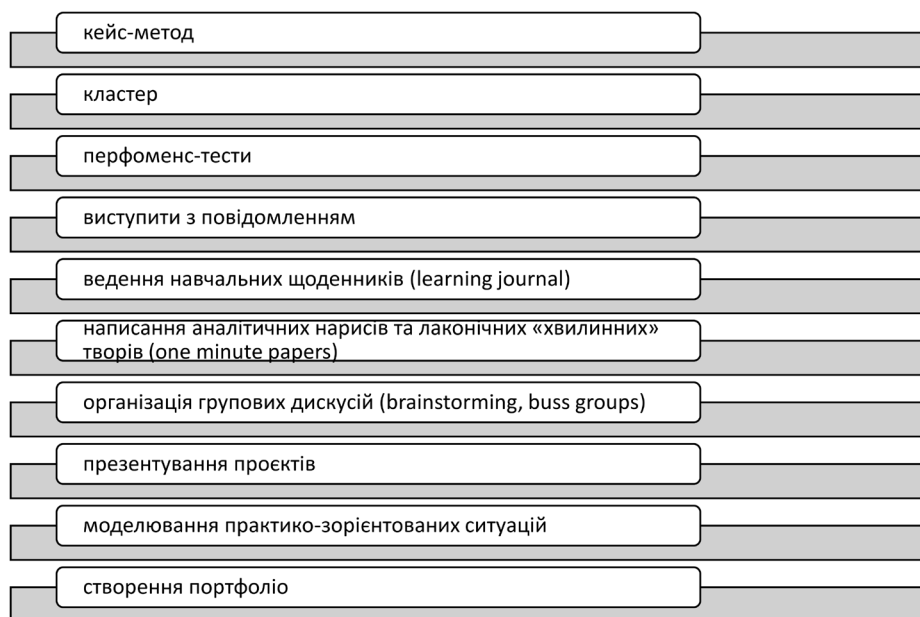

Рис. 1. Методи підготовки магістрів у ЗВО іноземних країн

отеки, форми та методи навчання) виявлено досвід, вартий уваги дослідниками з України та перспективний з огляду на його практичне впровадження. Методологію підготовки магістрів становлять системний, компетентнісний, особистісно-орієнтований, практико-орієнтований методологічні підходи. Методам аналізу досвіду та інновацій у підготовці магістрів, крастеризації накопиченого фактичного матеріалу

відводиться особливе місце, що робить освітні системи досліджуваних країн унікальними та неповторними, прозорими та актуальними, відкритими для співпраці та конкуренції на ринку освітніх послуг на міжнародному ринку. Перспективами подальших досліджень є виявлення особливостей організації дистанційної освіти в країнах зарубіжжя, методів організації навчання на відстані.

Конфлікт інтересів. Автори підтверджують відсутність фінансових, особистих чи інших інтересів, що можуть розглядатися як потенційний конфлікт інтересів щодо публікації цієї статті.

Фінансування. Робота виконана за відсутності фінансової підтримки з боку будь-яких організацій.

Доступність даних. Це теоретичне дослідження не передбачає використання додаткових наборів даних.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту не використовувались при написанні цієї роботи.

Список використаної літератури

1. Логвиненко Т.О. Магістратура в системі професійної підготовки соціальних працівників у скандинавських країнах (на прикладі Норвегії та Швеції). Педагогічні науки. 2011. Вип.94. С.144–152.
2. Проценко О.Б. Професійна підготовка викладачів вищої школи в магістратурі: досвід європейських країн. *Освітологічний дискурс*. 2015. №3 (11). С.237–247.
3. Шаран Р.В. Дистанційне навчання як освітня технологія професійної підготовки магістрів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2011. №27. С.528–533.
4. Jing X. Research on the current situation of dance curriculum and teaching of undergraduate pre-graduate education majors in colleges and universities. Northwest Normal University. 2021. P. 44-49.
5. Башкір О.І. Методологія науково-педагогічного дослідження як навчальна дисципліна. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. №.74. Т.2. С. 79-82.
6. Башкір О.І. Формування soft skills засобами активних та інтерактивних методів рефлексії. *Перспективи та інновації науки. Серія: «Педагогіка»*. 2022. № 1(6). С.26–33.
7. Bashkir O., Kniaz H., Panchenko V., Bakhmat L., Sobchenko T. Conditions for forming future language teachers' lexical competence in pandemic times. *The Revista Amazonia Investiga*. 2021. Vol 10. № 43. P.72–82.
8. Коржинська Т.В. Роль інформаційних технологій у процесі підготовки магістрів митного профілю в контексті Болонського процесу: досвід України та Республіки Польщі. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогіка*. 2016. Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2016_3_10
9. Utbildningsvetenskapliga fakulteten Göteborgs universitet. URI: <https://www.gu.se/larande-ledarskap-halsa> (дата звернення: 11.03.2023)
10. Ny magisterexamen i högskolepedagogik. URL: <https://www.gu.se/nyheter/ny-magisterexamen-i-hogskolepedagogik> (дата звернення: 11.03.2023)
11. Uczelnia Techniczno-Handlowa im. H.Chodkowskiej. URL: https://mapaakademicka.pl/mapa-home/uczelnia-techniczno-handlowa/?gclid=Cj0KCQjwtsCgBhDEARIsAE7RYh2JrHsbqm45QTt0friQGH2_cff1b6bJpW4wOZXHSmckXCzCccmvc30aAIG-EALw_wcB (дата звернення: 11.03.2023)
12. Lehrstuhl für deutsche Philologie der Staatlichen Ivane Javakhishvili Universität Tbilisi. URL: <https://degermanistiktifis.wordpress.com> (дата звернення: 11.03.2023)

References

1. Lohvynenko, T.O. (2011). Mahistratura v systemi profesiinoy pidhotovky sotsialnykh pratsivnykiv u skandinavskykh krainakh (na prykladі Norvehii ta Shvetsii) [Master's degree in the system of professional training of social workers in the Scandinavian countries (on the example of Norway and Sweden)]. *Pedahohichna Nauky*, 94, 144–152. [in Ukrainian].

2. Protsenko, O.B. (2015). Profesiina pidhotovka vykladachiv vyshchoi shkoly v mahistraturi: dosvid yevropeiskykh krain [Professional training of higher school teachers in the master's degree: experience of European countries]. *Osvitolohichnyi dyskurs*, 3 (11), 237–247. [in Ukrainian].
3. Sharan, R.V. (2011). Dystantsiine navchannia yak osvitiia tekhnolohiia profesiinnoi pidhotovky mahistriv [Distance learning as an educational technology for professional training of masters]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy*, 27, 528–533. [in Ukrainian].
4. Jing, Xiaowen (2021). Research on the current situation of dance curriculum and teaching of undergraduate pre-graduate education majors in colleges and universities. *Northwest Normal University*, 44–49. [in Chinese].
5. Bashkir, O.I. (2021). Metodolohiia naukovo-pedahohichnoho doslidzhennia yak navchalna dystsyplina [Methodology of scientific and pedagogical research as an educational discipline]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 74 (2), 79–82. [in Ukrainian].
6. Bashkir, O.I. (2022). Formuvannia soft skills zasobamy aktyvnykh ta interaktyvnykh metodiv refleksii [Formation of soft skills by means of active and interactive methods of reflection]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky. Seriya: «Pedahohika»*, 1 (6), 26–33. [in Ukrainian].
7. Bashkir, O., Kniaz, H., Panchenko, V., Bakhmat, L., Sobchenko, T. (2021) Conditions for forming future language teachers' lexical competence in pandemic times. *The Revista Amazonia Investiga*, 10 (43), 72–82.
8. Korzhynska, T.V. (2016). Rol informatsiinykh tekhnolohii u protsesi pidhotovky mahistriv mytnoho profilu v konteksti Bolonskoho protsesu: dosvid Ukrainy ta Respubliki Polshchi [The role of information technologies in the process of training masters of the customs profile in the context of the Bologna process: the experience of Ukraine and the Republic of Poland]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriya: Pedahohika*, 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2016_3_10 [in Ukrainian].
9. Utbildningsvetenskapliga fakulteten Göteborgs universitet. URI: <https://www.gu.se/larande-ledarskap-halsa>
10. Ny magisterexamen i högskolepedagogik. URL: <https://www.gu.se/nyheter/ny-magisterexamen-i-hogskolepedagogik>
11. Uczelnia Techniczno-Handlowa im. H.Chodkowskiej. URL: https://mapaakademicka.pl/mapa-home/uczelnia-techniczno-handlowa/?gclid=Cj0KCQjwtsCgBhDEARIsAE7RYh2JrHsbqm45QT0frIQGH2_cf1b6bJpW4wOZXHSmckXcZCcmmvc30aAIG-EALw_wcB
12. Lehrstuhl für deutsche Philologie der Staatlichen Ivane Javakhishvili Universität Tbilisi. URL: <https://degermanistiktiflis.wordpress.com>

Статус статті: Отримано: 17.03.2023 Прийнято: 22.04.2023 Опубліковано: 04.05.2023

Bashkir Olga

Doctor of Pedagogy, Professor
Department of Education and Innovative Pedagogy
H.S.Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv Ukraine

Boiarska-Khomenko Anna

Dr. hab. in Pedagogy
Head of the Department of Education and Innovative Pedagogy
H.S.Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv Ukraine

Osova Olga

Doctor of Pedagogy, Professor
Department of Foreign Philology
Municipal Establishment “Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy” of Kharkiv Regional Council, Kharkiv, Ukraine

METHODOLOGY OF TRAINING MASTERS: EXPERIENCE OF FOREIGN COUNTRIES

Abstract. The training of masters in the 21st century is in demand due to the progressive development of society and the national economy of a particular country. On the other hand, the rapid adaptive development of society, caused by the pandemic and military conflicts in Ukraine, requires a review of the preparation of applicants for the second (master's) level of higher education, the flexibility of educational programs, the high level of professionalism of teachers and the understanding by students of their own needs and demands for education. Appeal to foreign experience in the preparation of masters contributes to the above challenges. The purpose of the article is to generalize the methodology for preparing masters of various specialties in the advanced countries of the world. To achieve the goal of the study, the following scientific and pedagogical methods were used: system-analytical (study, analysis and systematization of the obtained data, ideas and facts), contextual (representation of the components of the methodology for preparing masters in the leading countries of the world), comparative (detection and comparison of the main characteristics of the methodology preparation of masters, taking into account the specifics of Ukraine and global trends). The article notes that the personality of the teacher is important in working with masters in higher education institutions of foreign countries. The teaching process at the university covers three areas of activity: scientific, professional and complex, which leads to the use by teachers of optimally effective methods (case methods, clusters, performance tests, keeping educational diaries, organizing group projects, etc.) and forms (co-creation and interviews) learning. The development of educational programs for the preparation of masters ensures the preparation of masters in individual academic disciplines, the introduction of intensive courses, probation or internships, integrative interdisciplinary courses, and compulsory academic mobility. Valuable when entering a master's program is the applicant's own practical experience, the skills of generating and putting into practice advanced ideas, and carrying out research work. The methodology for preparing masters consists of systemic, competence-based, personality-oriented, practice-oriented methodological approaches. The methods of analyzing experience and innovations in the preparation of masters, the stratification of the accumulated factual material are given a special place, which makes the educational systems of the studied countries unique and inimitable, transparent and relevant, open to cooperation and competition in the market of educational services in the international market.

Key words: training, education, methodology, master's degree, abroad.